

Našja vsa štiriak in
vse s poštno vred ali
v Mariboru s pošilja-
njem na dom za celo le-
ta 12 D, pol leta 16 D,
šestri leta 8 D. Izven Ju-
goslavije 58 D. Naroč-
nina se pošlje na uprav-
ništvo „Slov. Gospodar-
ja“ v Mariboru, Koroška
cesta 5. List se de-
pošilja do odpovedi.
Naročnina se plačuje v
naprej. — Telefon interu-
urban št. 113.

Posamezna številka stane 150 dpa.

Polletna plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5.
Rokopisi se ne vračajo.
Upravništvo sprejema
naročnino, inserate in
reklamacije.

Cene inseratom po dogo-
voru. Za večkratna
oglasila primeren popust.
Nezaprte reklamacije so
poštne proste.

Čekovni račun poštnege
urada Ljubljana 10.50%
Telefon interurb. št. 113.

9. številka.

MARIBOR, dne 4. marca 1926.

60. letnik.

„Slovenski Gospodar“ — šestdesetletnik.

Letos poteče 60 let, kar izhaja Slov. Gospodar, zato pa naj pove danes sam o sebi besedo.

60 let je dolga doba. Slovenski narod je v tem času doživel marsikaj veselega in žalostnega, marsikaj, kar mu je bilo v dobro, in tudi kar mu je bilo v breme. Redno pa se je dvigal k vedno večji samozavesti in prosvitljenosti. Kako bi pač prestal naš slovenski narod tako usodepolne čase, kot je bila svetovna vojna, kot je sedanja doba, če bi ne bil res tako prosvitljen in zaveden, kakor je. In takšen je postal kljub velikim oviram, ki jih je nastavljala nekdanja, slovenskemu narodu sovražna Avstrija. Takšen je danes in to kljub težkemu položaju, ki ga ima sedaj tudi v lastni narodni državi.

Naš narod je v tem času moral imeti dobrega svetovalca, ki mu je vedno stal ob strani. Da, imel ga je. In to mu je bil Slovenski Gospodar.

Slovenski Gospodar je kot strogo katoliški list navajal naš narod k dejanskemu krščanskemu življenju. Slovenski Gospodar je kot dosledno slovenski bil pravi narodni klicar in voditelj našega naroda. In tako je iz tega lista črpal slovenski narod ono moč, s katero je ohranil svoji najsvetejši svetinji: sveto vero in slovensko narodnost. Poleg tega pa je Slovenski Gospodar pomagal našim gospodarjem umno gospodariti in našim gospodinjam modro gospodinjiti. Poročal je svetu novice iz domačih krajev in prinašal v vas in hišo prosveto in zabavo. In to nalogo je opravljal dolgo dobo 60 let.

Ali naj bo zdaj tega dela dovolj? Ali naj gre Slovenski Gospodar kot 60 letnik v pokoj?

Nikakor ne! Naš narod morda ni nikdar potreboval toliko opore, kakor jo dandanes potrebuje. V slovenskih vrstah so začeli nekateri, ki so lastni sinovi naroda in katoliške cerkve, odpadati. Ti, ki so svojo vero in narodnost zatajili, hočejo še druge, posebno preprosti narod, s seboj potegniti. Dandanes je zopet takšen položaj, kakor je že bil pri nas, da je izobraženstvo v večini pozabilo na

svojo katoliško vero in slovensko narodnost. Le kmet čuva neomajno in zvesto ti dve najdražji svetinji. Tudi tako je zdaj pri nas, da bo huda za naše gospodarstvo, če takoj ne sežemo po vseh sredstvih samopomoči.

Zato pa Slovenski Gospodar, čeprav 60 letnik, ne gre v pokoj. Nasprotno! Ravno v tem času hoče Slovenski Gospodar kot mlad in krepek stopiti med vas, slovenski kmetje, da ga boste veselili! Nanj se boste naslonili kot na svojega najzvestejšega prijatelja in svetovalca v vseh rečeh.

Kakšen bo Slovenski Gospodar, da bo kot 60 letnik res mlad in krepek? Za Veliko noč ga boste videli! Takrat bo okrašen z lepo, domačo, slikano prilogo.

Imel bo namreč ilustrirano prilogo, kjer boste videli slike naših domačih krajev, dogodkov in oseb. In taka priloga bo potem prihajala redno vsak mesec enkrat. Poleg te slikane priloge bo pa imel Slovenski Gospodar tudi gospodarsko prilogo; kjer bo polno nasvetov za gospodarstvo in gospodinjstvo. Tudi to bo prinašal vsak mesec enkrat. Takšen bo! Ali ga ne boste res veselili?

Pa bo zato kaj dražji? Ne! Radi teh dveh prilog, ki bosta mesečno prihajali med vas, ne bo prav nič dražji, čeprav bo imel dejansko veliko več žrtev. Pač pa Slovenski Gospodar nekaj drugega pričakuje:

Odprite mu pot v vsako slovensko hišo!

Ne bo se vsiljeval. Povabljen in naročen bo prišel k vam in bo ostal pri vas.

Agitirajte še ta mesec od osebe do osebe, da še dobite Slovenskega Gospodarja za njegovo 60-letnico kar največ novih naročnikov. Od zdaj pa do novega leta stane Slovenski Gospodar vključno dvema prilogama samo 24 dinarjev.

Prijatelji Slovenskega Gospodarja, bodite mu zvesti, kakor vam je bil on 60 let zvest in je delal za vas ter bo še v naprej.

Zato vsi na delo za Slovenskega Gospodarja!

LISTER.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevodil Paulus.

Morebiti pa je zadeva važna — je zagovarjal svojo radovednost. »Morebiti potrebuje brzovjavko za poverilo, morebiti je denarno nakazilo —. Treba jo bo poslati za njim. Moram pogledati!«

Na listu je stal en sam kratek stavek.

»Odtiski so dokazali, da si sin lorda Greystoke. Častitam!«

Arnot.

Za hip je kakor od strele zadet strmel na papir. Nato pa se mu je zazibalo pod nogami, naslonil se je na steno, da ni padel.

Dolgo je trajalo, da se je popolnoma zavedel krute resnice.

Tistega o odtiskih seveda ni razumel. Pa je bilo postransko. Zanj je bilo glavno, da je Trzan potomec lorda Greystoke —.

Ko je stopil v sobo, je bil še lord Greystoke. Sedaj pa je bil — berač.

Trzan — njegov bratranec!

O, sedaj je razumel svoje slutnje! Razumel je svojo mržnjo do tega človeka —! Tistikrat se je začelo, ko so našli stričeve zemeljske ostanke v kočli! In Ine je s svojim navdušenjem za »belega junaka« še huje razpalila iskro ljubosumja.

Ni vedel zakaj, pa zasovražil je nezanege belega divjaka džungle. Krvno sorodstva se je oglašalo že ti-

stokrat! Ni vedel, pa slutil je menda, da bi utegnil biti belokoži človek v kaki zvezi z njegovim stricem, lordom Greystoke. Kako bi bil tudi sicer prišel v džunglo —! In podobna sta si bila! Slutil je v neznanu tekmeča za stričovo dedščino in tekmeča za Inino roko —.

In sedaj je vse prišlo na dan —. Prav v trenutku, ko je dosegel vse, kar si je želel, lordstvo Greystoke in Ino.

Kaj bo sedaj —? Kaj bo storil Trzan, kaj bo storil Arnot —?

Značajnost mu je vetevala, da takoj stopi pred Ino in ji vse pove. In potem bo vsega konec —. Bogata dedščina, plemeniti naslov, Ine, vse bo izgubljeno. Ine ne bo hotela »gospoda Claytona« v zameno za »lorda Greystoke« —.

Meglilo se mu je pred očmi, iznova se je moral prijeti za steno. Slaboten človek je bil, njegova bolehavost pa je vplivala tudi na njegovo voljo.

Zrtev je bila prestrašna zanj.

Tedaj mu je prišla rešilna misel.

Zakaj mu Trzan ni pokazal brzovjavke —?

Zivo se je še spominjal na sinočišnji prizor. Trzan je stal pred njim, brzovjavko je držal v roki, »nujna zadeva«, je rekel, nato pa odšel v svojo sobo. In pol ure pozneje se je za vedno poslovil.

Ali ne misli uveljaviti svojih dednih pravic? Se jim bo odpovedal? Zaradi Ine —? Ine mu sicer ni besedice omenila, pa Clayton je dobro vedel, kaj se je zgodilo med njo in med Trzonom —.

Če pa Trzan ni mislil zahtevati svoje dedščine — in dokaz za to njegovo mišljenje je bilo vse njegovo obnašanje, njegovo kratko, naglo slovo —, čemu bi mu naj torej on, Clayton, branil njegovo velikodušno žrtev?

Narodni poslanec Franjo Zebot.

Načelna razprava o proračunu.

Beograd, 26. februarja.

Načelna razprava o proračunu je bila dne 25. februarja končana. Od Jugoslovanskega kluba so se udeležili razprave dr. Korošec, Smodej in Vesensjak. Njih govori so vzbudili v zbornici in javnosti največjo pozornost. Dočim sta dr. Korošec in Smodej govorila v prvi vrsti s političnega stališča, je Vesensjak strokovnjaško orisal našo zavoženo finančno in gospodarsko politiko.

Slovenska samostalna poslanka dr. Zerjav in dr. Pivko tudi v tej razpravi nista upala govoriti. Njih ali ni bilo v skupščini ali pa sta ponižno molčala. Ta dva poslanka sta po liberalnih listih v Sloveniji jako glasna. Človek bi mislil, da sta res prava tigra, toda v Beogradu počepneta v kot iz strahu pred Pašičem. Oziri na Pašiča so jima več vredni nego skrb za Slovenijo in slovenske razmere. Sploh je značilno za celo samostalno demokratsko stranko in njeno časopisje, da se neprenehoma s čudno vaečno laskajo Srbom, a za Slovence nimaje smisla.

Slovenska uslužbenca Radičeve stranke Pucelj in Kelemina sta sedaj že osmi mesec v vladi, a še ne moreta pokazati nobenega uspeha, razven da sta svojemu somišljeniku, bivšemu socialistu Albinu Prepeluhu, spravila mesto pri bosanskem lesnem podjetju Steinbeiss, katero mesto bo mu neslo, kakor pravijo, letno 200.000 D. Da bo od tega pripadlo nekaj tudi blagajni »Kmetijca«, je verjetno. Tako so sedaj vsi bivši socialistični voditelji dobro preskrbljeni. Etbin Kristan v Ameriki, Anton Kristan v Sloveniji, a Albin Prepeluh v bosanskih šumah. Sedaj pridejo drugi osrečevalci delavstva na red. Pucelj in Kelemina se pa lahko pohvalita s tem, da sta nam že sedaj prinesla pol-drugo milijardo večji večji proračun, torej tudi pol-drugo milijardo več plačil. Kelemina se tudi tokrat ni oglasil k besedi, kakor še dosedaj sploh ni govoril v skupščini. Spada med takozvane mutaste poslance. Pucelj se je ob koncu razprave sicer vzdignil ter hvalil vladu, proračun in vedno rastoče davke. Celu beograjski listi, v kolikor sploh beležijo njegov govor, se čudijo njegovi smelosti, ki se dela v javnosti nedolžnega, a v skupščini podpira protiljudsko politiko, ki jo posebno slovensko ljudstvo tako težko občuti na svojem hrbtu.

Radičevci so razven Pucelja še poslali dva govornika v razpravo, Babiča in Neudorfera. Neudorferjev govor je bil prazen kakor morska pena, a Babič je na

Če je Trzan hotel Ino osrečiti, zakaj bi jo naj on, njen bodoči mož, pahnil v nesrečo in v siromaštvo —?

Korake je začul na hodniku. Brž je vtaknil list v žep, se obrnil k oknu in se delal kakor bi bil ves zaptljen v pogled na gozd.

Sobarica je bila, pospravljat je prišla. Vprašal je je, ali je gospodična Ine že po koncu, pa mu je dejala, da jo boli glava in da še leži.

Tiho kakor tat je zlezal Clayton po stopnicah, se zmuznil krog ogla in odšel v gozd —.

Šele popoldne je Ine prišla iz sobe, pa le na nujno klicanje gospoda Filandra.

Bleda je bila, vse rdeče oči je imela in nema je poslušala Filandrovo novico, da je gospod profesor izgubil nakazilo.

»Nemudoma bo treba kaj ukreniti!« je pravil. »Sicer bo nesrečal«

»Misli sem«, je nadaljeval, ko je molčala, »da bi gospod Clayton brzovjavil v Pariz. Pa ga ni nikjer.«

»Kam bi pa bil šel?« se je vzdramila.

»Nihče ne ve. Ga že ves dan niso videli.«

Kmalu je bila vsa farma na nogah. Profesor Porter je zabavljaj, Ine je tarnala in hude slutnje so jo obhajale, gospod Filander je letal od enega do drugega, služinčad pa je iskala Claytona.

V velikem nemiru in neredu je našel Clayton, ko se je pozno tistega popoldne vrnil Ine ga je boječje pogledovala, gospod Filander pa se ga je koj lotil in mu povedal zgodbo o izgubljenem nakazilu.

Clayton je z obema rokama pograbil priliko.

»Trenutno še nič ni hudega«, je pravil, »pa v par dneh mora kdo v Baltimoro, da razveljavi nakazilo. Obenem pa bo tudi treba pisati v Pariz.«

Sklenili so, da pojde Clayton v Baltimoro. Vesel je bil, da bo prišel za nekaj dni s farme.

Tri želje

gotovo vsakega človeka se glase: zdravje, dolgo življenje in bogastvo, ali oboje poslednje mormo doseči le tedaj, ako posedujemo prvo, namreč zdravje. Zato je ravno sedaj v

splošno začudenje v imenu Radičevcev, torej tudi v imenu Pucelja in Kelemina izjavil, da so proti izplačilu 20%, ki so jih pri žigosanju kron našemu ljudstvu odvzeli.

Zbornica je v načelu sprejela proračun in potem prešla v podrobno razpravo o proračunu. Naši poslanci so seveda glasovali proti, a Pucelj in Kelemina za proračun.

Kaj bo z 20% odtegnjenimi bankovci?

Naši poslanci zahtevajo, da država vrne odvzeti denar — radičevci so proti izplačilu.

Beograd, 27. februarja 1926.

Poslanec Ivan Vesenjajk je dne 25. februarja ob priliki glavne razprave o državnem proračunu v imenu poslancev SLS govoril o krivici, ki jo počenja vlada s tem, da noče plačevati 20% odtegnjenih, katere je odvzela našemu ljudstvu pri kolekovanju kronskih bankovcev. Posl. Vesenjajk je zahteval, naj vlada izplača tistih 20%, ker je po zakonu to dolžna storiti.

Za Vesenjajkom je nastopil Radičev poslanec Anton Babič, doma iz Hrvatske. Ugovarjal je naši zahtevi po izplačilu omenjenih 20%. Izjavil je, da je ob Božiču prehodil svoj okraj in je ob tej priliki vprašal hrvatske kmete, ali smatrajo za potrebno, da država vrne ta odvzeti denar. Babič, ki je govoril v imenu Radičeve stranke, je glasno povdaril v imenu Radičevih Hrvatov, da državi ni treba vrniti ljudstvu 20% zaostanek od žigosanih kronskih bankovcev.

Poslanci SLS so skočili kvišku in so glasno protestirali proti taki škodljivi izjavi. A Babič je naprej vstrajal pri svoji zahtevi, da ni treba vrniti odvzetega denarja. Pucelj in Kelemina se nista ob tej priliki prav nič zganila. S tem sta soglašala z Babičem. Pucelj se v svojem govoru, katerega je poslušalo samo nekaj poslancev, ni prav nič zavezal za izplačilo 20% in za izplačilo vojnih posojil, četudi na shodih govoril o tem in daje vsakovrstne obljube.

Drugi dan, t. j. dne 27. februarja, je naš poslanec Pušenjak v svojem govoru, v katerem je ostro obsodil slabo gospodarstvo Pašič-Radičeve vlade, zopet zahteval izplačilo 20% odtegnjenih. Poslanec Radičeve stranke Andrej Kelemina se je oglasil proti in je menda prvi krat, kar sedi v narodni skupščini, izustil tri besede: »Zahtevati je lahko.« Poslanec Žebot ga je zavrnil z ostrim meddicem: »Radičevci tega poglavja tukaj nočejo slišati, na shodih pa govorijo, kako bodo vrnili denar. Država je ljudstvu ta denar dolžna, ona nam ga mora vrniti.« Ko je Pušenjak dokazoval, da so vsi pošteno čuteči moške za to, da se ta denar vrne, so Radičevci zopet začeli murmati, češ, da odtegnjenih 20% in vojnih posojil ljudstvu ni treba vrniti. Poslanec Palež zaključil: »Vrnite nam, kar ste nam dolžni!« Žebot vzdihnil: »To je navaden rop, ne pad na žep državljanov.« Pušenjak nadalje dokazuje,

Ni imel mirne vesti. Ves tisti dan se je boril s poštenjem in s sebičnostjo, nazadnje pa je zmagala sebičnost.

Seveda je moral še vedeti, ali se je Trzan res odrekel dedščini. In pa, kaj pravi Arnot. Dobro bi bilo, je zasodil, če bi šel v Pariz. Zato mu je prišla zadeva s nakazilom kakor nalašč.

Odločil je, da pojde v dveh dneh v Baltimore. Pred odhodom tisti večer pa je še imel dolg pogovor z Ino zaradi poroka.

Mudilo se mu je. Predlagal je, naj bo poroka po njegovem povratku iz Baltimore.

»V Pariz moram zaradi nakazila. In na Angleško tudi, na posestva. In rad bi videl, da bi me spremljala — moja žena.«

»Priprave ne bodo gotove do tistikrat«, se je izgovarjala.

»Priprave —? Koliko časa pa potrebujejo tiste priprave?«

»Najmanj mesec dni.«

Upala je, da ga bodo poslali v Pariz in na Angleško, tem zadržali še najmanj dvakrat toliko časa. Zavedala se je, da je dala besedo, vedela je tudi, da jo mora držati. Pa čim bolj se je možitev zavlekla, tem ljubše ji je bilo.

Clayton je odpotoval v Baltimore in se čez teden vrnil. Iznova je prigovarjal Ino in pravil, da bo počakal tisti mesec na priprave.

Pa dnevi so minevali, Ine je našla vsak dan drug izgovor in nazadnje je moral Clayton sam v Evropo. Obljubil je, da bo pisal.

Res sta prišli dve pismi, nato pa je Clayton utihnil in ni dal več glasu od sebe.

pravi čas upozorenje, da se tudi neznatne znake vratobola pokašljevanja, hripavosti, krčev ali nahoda in bolečin v udih ne sme zanemariti. Vedno in vedno slišimo hvaliti kot dobro, bolečine olajšujoče domače sredstvo in kosmetikum že skozi 27 let priljubljeni Fellerjev blagodišeč »Elsaflijud«, tudi pri revmatičnih bolečinah. Močnejši in krepkejšega delovanja kot francosko žganje. 6 dvojnatih

da je vlada po zakonu iz l. 1922-23 dolžna vrniti odvzeti denar. Če radičevci sedaj pomagajo finančnemu ministru dr. Stojadinoviču in pravijo, da ni treba vrniti teh 20%, so torej sokrivi in soodgovorni na tem ropu. Poslanec Žebot zaključil: »Eksekutorje pošljite nad Stojadinoviča!« Kelemina nekaj mrmra. Poslanca Sušnik in Skoberne ga zavrne: »Kelemina ne ve, kaj govori. žalostno, da tu v Beogradu nastopate proti Slovincem!«

Tako so radičevci v narodni skupščini celo javno nastopili proti izplačilu zaostankov 20%. Tega žalostnega in škodljivega nastopa ne moremo tajiti. Samo, da se priku-pijo Srbom, Pašiču in finančnemu ministru, govorijo in glasujejo radičevci v Beogradu proti zahtevam slovenskega ljudstva.

Taki so Slovenija zapomni si jih dobro! V Tvojo skledo pljuvaj!

Hlevski gnoj na polju.

Izmed vseh gnojil, katere uporablja kmetovalec, je pač najvažnejši hlevski gnoj. S tem gnojilom ima opraviti vsak gospodar in vsak pričakuje od hlevskega gnoja čim večjega in poponejšega učinka. Da se pa ta učinek doseže, se mora z hlevskim gnojem pravilno postopati. Ni samo velike važnosti, da se gnoj shranjuje do uporabe na gnojšču pravilno, marveč isti se mora tudi na polju pravilno uporabljati tako, kakor nas uči znanost in praktična izkušnja.

Da nam bode jasno, v čem obstoji učinkovitost hlevskega gnoja in kako se mora uporabljati, da se mu ta učinkovitost v zemlji ohrani, ne bode odveč, ako si v naslednjih vrsticah malo pojasnimo, kaj je v gnoju, kar ga dela učinkovitega in kako učinkujejo te snovi.

V hlevskem gnoju se nahajajo snovi, porabne kot rastlinska hrana, in to so dušičnate, fosfatne, kalijeve in apnene snovi, torej vse snovi, katere moramo dajati zemlji, da dobimo od rastlin, vsejanih v to zemljo, pridelke. Pa ne samo to. V hlevskem gnoju se nahaja tudi mnogo snovi, takozvanih organskih snovi, ki se v zemlji sčasoma spremenijo v spistenino. Najdemo pa v hlevskem gnoju tudi velike množine bakterij, katerih n. pr. v umetnih gnojilih ne najdemo.

Rastlinske redilne snovi, nahajajoče se v hlevskem gnoju, se pa zelo rade spremenjajo. Pod vplivom bakterij se spremenjajo dušičnate snovi v lahko hlapljivo obliko, v plin, kalijeve snovi se pa z dežjem izpirajo iz gnoja. Se najmanj razkrojljive so fosfatne snovi. Organske snovi se tudi spremenjajo, vsled teh sprememb se manjša očitelno množina hlevskega gnoja, ker se del teh snovi pretvarja v nevidni plin. Čim bolj je hlevski gnoj na zraku, tem hitreje se vrši ta razkroj. Ako je hlevski gnoj pokrit z zemljo, tedaj ta vrka vase vsled razkroja nastale pline. V nasprotnem slučaju pa uhajajo slednji v zrak. V tem slučaju zgubi hlevski gnoj na svoji učinkovitosti.

Najbolj je hlevski gnoj izpostavljen zraku in s tem velikim izgubam, ako se pušča dolgo časa na polju v ma-

Mesto njega pa se je nekega dne, dober mesec po njegovem odhodu, nenadoma oglasil na Porterjevi farmi — poročnik Arnot.

Vsi so se nepričakovane obiska odkritosrčno razveselili. Posebno še Ine. Saj je bila toliko hvale dolžna pogumnemu poročniku, ki se je s pravim viteškim junaštvom postavil na čelo rešilni četi in jo šel iskati v nevarno divjino.

Pripovedovanja kar ni bilo konce.

Podrobno je moral Arnot razlagati, kako ga je Trzan rešil in s koliko požrtvovalnostjo ga je negoval v samotni, zapuščeni džungli in pristrčno so se vsi smejali, ko je pravil, kako se je učil prve »omike«, kako je izpočetka sovražil nož in vilice in le s težavo mirno sedel na nevarnem stolu.

»Sicer pa je bil zelo dovteten in priden učenec, nardarjen da malo takih, ves vnet za izobrazbo in omiko, — vse seve edinole zato, da bi mogel dostojno nastopiti tukaj v Ameriki. Da ni bilo — Amerike, še danes bi bil divjak v džungli!«

Počasi in poudarkom je govoril in Ino so zadelo besede v srce. Prebledovala je, vest se ji je vzbujala, sram jo je bilo. Iz Arnotovih besed je donel očitek, čutila je, da ve vse, slutila je, da ni prišel v Wisconsin samo zaradi zaklada —

Na ustih ji je drhtelo vprašanje, kje je sedaj Trzan. Pa ni si upala govoriti o njem pred očetom.

Na pomoč ji je prišel sam gospod profesor.

»Skoda«, je dejal, »da je mladi gospod tako naglo odšel. Ali se je kaj oglasil pri vas? Kje je neki sedaj?«

»Imenitno službo je dobil in danes je kje spodaj v Capetownu v južni Afriki.«

»Glej glej!« je dejal gospod Filander, »tale džungelski junak bo kedaj imeniten gospod!«

ali 2 velik specijalni steklenici 63 din., 12 dvojnatih ali 4 specijalne steklenice za 99 din., 36 dvojnatih ali 12 specijalnih steklenic za 250 din., že ob enem z zabojem in poštnino razpošilja po povzetju ali proti plačilu vnaprej lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatska. — Posamezne steklenice Elsaflijuda po 9 din. v lekarnah in sorodnih trgovinah.

lih kupih neraztrošen in nepodoran. Tako ravnanje s hlevskim gnojem je najslabše, ker ne samo, da trpimo velike izgube na najdražji rastlinski redilni snovi dušiku, temveč snovi, ki se izpirajo iz gnoja, pregnoje mesto, kjer leži ta gnoj. Na tih mestih je vsled tega zemlja premočno gnjena, na druge mesta pa pride pre malo gnojilnih snovi. Seveda tako nejednakomerno gnjeno poje ni v stanu dati toliko pridelka, kot drugače, ako bi bilo enakomerno gnjeno.

Pri dolgem ležanju v malih kupih se pa manjša seve tudi radi razkrajanja množina gnoja. Niso samo velike važnosti redilne snovi v gnoju, temveč tudi množina gnoja na organskih snoveh. Saj nam ta, pokrita z zemljo, izdatno zboljšajo zemljo v njenih lastnostih, pa naj bode te težka ali pa lahka zemlja. Plin, ki se razvija vsled razkrajanja organske mase gnoja, pa izobno rahlja zemljo, posebno težko. Ako pa gnoj leži na polju z zemljo nepokrit, tedaj seveda vhaja ta plin brez haska v zrak.

Poleg navedenih dejstev se pa mora upoštevati to, da gnoj, ki je ležal dolgo časa na zraku, postane tudi težje razkrojljiv, ko pride v zemljo, kakor pa gnoj, ki je bil tekoj spraviljen v zemljo. Tak gnoj deluje radi tega veliko počasneje, ne glede na to, da je zelo veliko izgubil na učinkovitosti.

Razmišljanje o navedenih dejstvih nas bo dovedlo do tega, da bomo hlevski gnoj, ko istega spravljamo na polje, tudi takoj spravili v zemljo, to je takoj po vožnji raztrosili in podorali oziroma podkopali. Čim preje se to izvrši, tem bolj bo hlevski gnoj učinkoval. Čim toplejši je zrak, čim bolj je vetrovno in vlažno, tem hitreje se razkraj in gubi na učinkovitosti nepodoran gnoj, ker v takih okolišnih ga vzamejo bakterije zelo v delo, tako da so že po par dnevih izgube zelo velike. Gnojenje z hlevskim gnojem bo najbolje radi tega tako izvesti, da se sproti navozi na polje gnoja samo toliko, da ga je mogoče čim preje podorati; ne pa tako, da se gnoj razvozi ves na polje, odloži tam v malih kupih, nato se šele raztroši, in ko je to gotovo, tedaj šele podorje. Orati se po gnojenju itak mora, pa naj se to izvrši preje ali kasneje, za dobro delovitost gnoja bo pa bolje, da se navozi gnoja na polje najprvo na dva ali tri kraje (ogone), tam takoj raztroši in takoj podorje. Šele ko je to gotovo, tedaj se začne gnoj voziti naprej na polje; ko se je ta raztrošil zopet po dveh ali treh nadaljnjih krajih, se zopet podorava in tako naprej, dokler ni vse polje zagnojeno in preorano. Tako se mora postopati, če se vozi gnoj z gnojšču na polje, pa tudi tedaj, če se je gnoj že preje zvozil na polje in tam zložil na kup. Pri temu je treba, ko se kup razvozi, raztrositi tudi zemljo, s katero je bil kup pokrit in zemljo izpod kupa, ker je ta močno prepojena z gnojilnimi snovmi.

Iz društvenega gibanja.

Gornja Radgona. Naj objavimo kratko poročilo o običnem zboru Katoliškega prosvetnega društva, ki se je vršil dne 21. februarja v posojilnični pisarni. Odbor

»Vsekakor!« je pripomnil Arnot in napeljal pogovor na Trzanov doživljaj s policijo. Izogniti se je hotel popraševanju o Trzanovi bodočnosti, ker ni hotel Ine v zadrego spraviti.

Ko pa sta se drugi dan sama sprehajala po vrtu, se je koj lotil perečega vprašanja.

»Gospodična«, je začel, »sinoči sem vam povedal, da je bil Trzan pri meni. Torej veste, čemu sem prišel sem v Wisconsin?«

Ine je molče prikimala.

»Dejali mi bodete, da nimam pravice se vmešavati v vaše srčne zadeve. Sam čutim, da je posel kočljiv. Pa Trzan je moj prijatelj, življenje mu dolgujem in grdo nevaležen bi bil, če bi mu ne pomagal v težavnem položaju, v katerega je zabredel.«

Pa tudi vam imam pravico pomagati. Doli v koči ob robu džungle ste pustili zame pismo in zapisali vanj, da ste moja dolžnica. Tako hudo sicer ni, kar se mi ni posrečilo, da bi vam bil storil kako uslugo, pa vsaj nekaj pravice mislim ste mi dali, da vam smem pomagati. Kajne?«

Ine ga je hvaležno pogledala.

»Gospod poročnik, zelo nevaležna bi vam bila, če bi vam karkoli očitala. Prosim vas, govorite brez ovin-kov in ozirov!«

»Dobro, gospodična! Vse bom povedal! Pa eno vas vnaprej prosim, je dejal po kratkem pomisleku. »Ne vznemirite se, bodite hladni, ravnodušni! Novice, ki sem vam je prinesel, so presenetljive in bodo nedvomno popolnoma izremenile vaš položaj —.«

Ine je pobledela.

»Pa menda ni —? Ali se je gospodu Trzanu — kaj zgodilo?«

(Dalje prihodnjik.)